

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

Autor: Maria Marczevska

Przedmiot/edukacja: matematyka/ edukacja wczesnoszkolna

Klasa:1

Tytuł lekcji: Zakupy na targowisku

Cel ogólny: doskonalenie umiejętności posługiwania się pieniędzmi

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- określa kierunki ruchu przedmiotu
- rozróżnia czym jest banknot a czym moneta
- wskazuje poznane do tej pory nominały
- rozróżnia nominały na banknotach i monetach
- dokonuje zamiany banknotu o określonej wartości na jego równowartość w postaci monet
- wydaje resztę oraz zapisuje działania

Podstawa programowa:

- Uczeń określa i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów w przestrzeni;
- Uczeń wykonuje obliczenia pieniężne;
- Uczeń rozróżnia nominały na monetach i banknotach;
- Uczeń dodaje i odejmuje liczby zapisując działania lub wykonując działania w pamięci.

Metody pracy: aktywizujące, praktyczne,

Formy pracy: indywidualna, grupowa

Środki dydaktyczne: 4 gumowe piłeczki, 4 duże kartki papieru, 4 markery, zabawkowe pieniądze-banknoty i monety, 5 drewnianych skrzynek, owoce i warzywa (banany-1 na parę kupców, jabłka-2 na parę kupców, gruszki-2 na parę kupców, marchew-2 na parę kupców, ziemniaki-3 na parę kupców), wydrukowane karty pracy (Zał.1,2,3,4), podkładki do pisania, długopisy, patyczki z imionami dzieci, zestaw do samooceny dla każdego ucznia - po 3 kartoniki w kolorach żółtym, czerwonym i zielonym, liczydła, patyczki, fasolki do liczenia.

Opis przebiegu zajęć:

1. Wstęp:

Przedstawienie celu oraz planu zajęć. Nauczyciel przedstawia także kryteria sukcesu.

Kryteria sukcesu:

- określam kierunki ruchu ciała i przedmiotu,
- rozróżniam czym jest banknot a czym moneta,
- wskazuję poznane do tej pory nominały,
- rozmieniam banknoty na monety,
- kupuję towar wydając resztę.
- wiem, która to jest prawa i lewa ręka oraz prawa i lewa strona. Podaję przedmiot we wskazanym kierunku.
- wiem czym różni się banknot i moneta.
- wymieniam znane mi banknoty: 10zł oraz 20zł, oraz monety złotowe: 1zł, 2zł oraz 5zł.
- potrafię rozmiąć banknoty 10zł i 20zł na monety złotowe.
- potrafię kupić towar obliczając ile muszę wydać lub dostać reszty.

2. Rozgrzewka:

Dzieci siedzą przy swoich stolikach w grupach max.6-osobowych. Podziału grup można dokonać wykorzystując patyczki z imionami losowane przez nauczyciela. Przed rozpoczęciem zadania, nauczyciel wprowadza uczniów zadając pytanie:

-Jak myślicie, czego potrzebuje człowiek do tego by lepiej się uczyć?

Nauczyciel kieruje rozmową z uczniami w taki sposób by wyjaśnić, że do lepszej pracy naszego mózgu potrzebny jest ruch. Po sformułowaniu tej tezy zaprasza uczniów do rozgrzewki. W tym celu prosi uczniów o powstanie i zachęca do wykonania zadań, np.:

Prawa ręka na lewe biodro, lewa ręka na prawe ucho, prawa ręka na lewe ucho, lewa ręka na prawe kolana, prawa ręka na lewą kostkę itd. Polecenia można wymyślać dowolnie zachowując zasadę naprzemienności czyli połączenia ruchu lewej ręki z prawą nogą i odwrotnie.

Następnie każda grupa dostaje piłeczkę i wykonuje polecenia nauczyciela podając piłkę we wskazany przez niego sposób np. podawajcie piłkę w prawą stronę osobie siedzącej o 2 miejsca dalej, podawajcie piłkę w lewą stronę osobie siedzącej o 4 miejsca dalej, podawajcie piłkę lewą ręką w prawą stronę osobie siedzącej o 3 miejsca dalej, podawajcie piłkę pod stołem w prawą stronę osobie siedzącej o 2 miejsca dalej, podawajcie piłkę z zamkniętymi oczami osobie siedzącej po lewej stronie itd.

3. Zadanie wprowadzające

Nauczyciel prowadzi z uczniami rozmowę na temat pieniędzy. Uczniowie wymieniają znane im nominały monet i banknotów. Nauczyciel zapisuje propozycje uczniów na tablicy.

Dzieci siedzą w wyznaczonych wcześniej grupach. Każda grupa dostaje planszę formatu A3 z przyklejonym banknotem o nominale 20zł. Zadaniem grupy jest zapisanie jak największej liczby propozycji rozmienienia banknotu. Nauczyciel odmierza czas na wykonanie zadania- 2 minuty. Po upływie wskazanego czasu, grupy zamieniają się kartkami podając planszę kolejnej grupie zgodnie z ruchem wskazówek zegara. Zadanie kończy się, gdy wszystkie plansze przejdą przez ręce każdej z grup. Ważne jest wskazanie, że gdy dana grupa nie zdąży dokończyć przykładu w wyznaczonym czasie 2 minut-kolejna grupa robi to za nią.

Każda grupa odczytuje na głos jedną propozycję i wspólnie z nauczycielem i uczniami z innych grup sprawdzają poprawność zaproponowanego rozwiązania.

4. Zadanie właściwe

Nauczyciel wybiera spośród chętnych uczniów 5 osób, które będą sprzedawcami oraz 1 bankiera. Pozostali uczniowie dobierają się w pary i będą pełnić rolę kupców. Aby ułatwić wybór osób lub sposób doboru się w pary nauczyciel może skorzystać z wylosowania patyczków z imionami.

Funkcje:

Bankier- odpowiada za wydawanie pieniędzy kupcom i sprzedawcom, w razie potrzeby rozmienia pieniądze zapisując dokonane wymiany na karcie pracy. W czasie braku klientów, bankier pełni funkcję pomocnika dzieci-podchodzi do uczniów, którzy podnoszą rękę.

Sprzedawca- sprzedaje towar ze swojego sklepu. Ma za zadanie zapisywać każdą dokonaną transakcję na karcie pracy.

Kupiec- otrzymuje listę zakupów, z której po dokonaniu obliczeń dowiaduje się co ma kupić. Jego zadaniem jest również zapisywanie wszystkich dokonywanych w sklepach transakcji.

Uczniowie rozchodzą się na swoje stanowiska. Każda para kupców otrzymuje ekologiczną torbę na zakupy oraz kartę pracy do wyboru w 2 stopniach trudności (Zał.1, Zał.2), bankier dostaje kasetkę z pieniędzmi oraz kartę pracy (Zał.3), sprzedawcy stają za ladą i przygotowują swój sklep oraz otrzymują swoją kartę pracy (Zał.4). Podczas dokonywania obliczeń przez kupców, sprzedawcy udają się do bankiera po swój przydział pieniężny. Kiedy kupcy wykonają swoje obliczenia również udają się do bankiera po pieniądze. Następnie uczniowie wykonują wyznaczone im wcześniej zadania.

Uwaga: Dobrze jest zorganizować stację, na której uczniowie w razie potrzeby będą mogli skorzystać z pomocy dydaktycznych pomagających w dokonywaniu obliczeń (liczydła, patyczki, fasolki).

Kiedy wszyscy uczniowie zakupią wszystkie produkty z listy zadanie kończy się. Uczniowie wykładają zakupione produkty. Rozmawiają z nauczycielem na temat zrobionych zakupów. Odpowiadają na pytania:

- Czy udało się kupić wszystkie produkty z listy?
- Jak poradzili sobie z zapisywaniem działań przy każdej transakcji?
- Czy któryś etap zadania sprawiał im trudność? Jeśli tak, to co mogłoby pomóc w tym przypadku?

Następnie na podstawie opracowanych kryteriów sukcesu, uczniowie oceniają siebie podnosząc jeden z trzech papierowych kartoników: czerwony, żółty lub zielony w odniesieniu do każdego z punktów:

- Wiem, która to jest prawa i lewa ręka oraz prawa i lewa strona. Podaję przedmiot we wskazanym kierunku.
- Wiem czym różni się banknot i moneta.
- Wymieniam znane mi banknoty: 10zł oraz 20zł, oraz monety złotowe: 1zł, 2zł oraz 5zł.
- Potrafię rozmiąć banknoty 10zł i 20zł na monety złotowe.
- Potrafię kupić towar obliczając ile muszę wydać lub dostać reszty.

Kolory podnoszonych kartek oznaczają:

Zielony: wszystko rozumiem, nie sprawia mi to trudności.

Żółty: potrzebuję jeszcze trochę ćwiczeń by to zrozumieć.

Czerwony: sprawia mi to trudność, nie rozumiem tego.

Komentarz metodyczny (np.informacje istotne dla przebiegu zajęć/lekcji; sposoby oceniania):

1. Uczniowie dostają taki przydział pieniężny by był dostosowany do ich aktualnych zdolności obliczeniowych. Może to być 10zł lub 20zł w banknocie w zależności od tego w jakim stopniu opanowali obliczenia pieniężne. Nauczyciel może również dostosować wysokość cen produktów tak by obliczenia pieniężne były bardziej lub mniej skomplikowane.
2. Ważne jest, aby nauczyciel był dobrze przygotowany przed rozpoczęciem zajęć. Stanowiska na „targu owocowo-warzywnym” powinny być uprzednio ustawione, a pieniądze przeliczone i posortowane.
3. Dla uatrakcyjnienia zajęć warzywa i owoce mogą być prawdziwe. Mogą jednak być wydrukowane na kartkach lub zastąpione zabawkami. Asortyment sklepów w tego typu zadaniach można dostosowywać do własnych możliwości oraz zainteresowań dzieci.

4. Uczniowie, którzy stają się kupcami mają możliwość samodzielnego wyboru stopnia trudności karty pracy. Nauczyciel znając predyspozycje uczniów, powinien w razie wątpliwości doradzić im, z której karty pracy powinni skorzystać. Zielony kwadrat w prawym górnym rogu oznacza łatwiejszy poziom trudności natomiast pomarańczowy - trudniejszy.
5. Uczniowie wykonują wszelkie obliczenia w wybrany przez siebie sposób. Dobrze jest wyposażyć klasę w różnego rodzaju pomoce, z których każdy w razie potrzeby może skorzystać np. liczydła, patyczki, kulki itp.

Źródła ilustracji użytych w kartach pracy (Załączniki 1-4):

- <https://wicek.flog.pl/wpis/12165797/owocowy-targ--funchal--madera> (dostęp: 15.05.2019)
- <https://e-prawnik.pl/informacje/o-rzeczach-znalezionych.html> (dostęp: 15.05.2019)
- <https://potreningu.pl/articles/1428/banan-po-treningu-czemu-nie> (dostęp: 15.05.2019)
- <https://pixabay.com/pl/photos/%C5%BCywno%C5%9Bci-owoce-jab%C5%82ko-%C5%9Bwie%C5%BCe-jab%C5%82ka-1681977/> (dostęp: 15.05.2019)
- <https://twojcel.eu/pani-gruszka/> (dostęp: 15.05.2019)
- <https://pl.wiktionary.org/wiki/ziemniak> (dostęp: 15.05.2019)
- <https://www.vitalab.pl/blog/2010/05/12-powodow-dla-ktorych-warto-jesc-marchewke.html> (dostęp: 15.05.2019)

Imiona: _____

Lista zakupów na targu owocowo-warzywnym:

- $22-15-6= \dots$ banan
- $9-8+1= \dots$ jabłka
- $15-13= \dots$ gruszki
- $1+0+1= \dots$ marchewki
- $25-20-2= \dots$ ziemniaki

Obliczenia:

Stoisko z bananami: _____

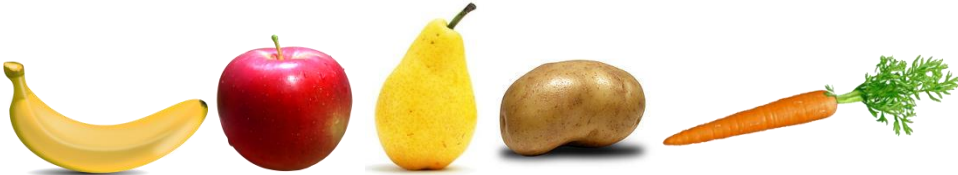
Stoisko z jabłkami: _____

Stoisko z gruszkami: _____

Stoisko z marchewkami: _____

Stoisko z ziemniakami: _____

Imię: _____

- banan- 1sztuka- 1zł
- jabłko- 1 sztuka-1zł
- gruszka- 1 sztuka 2zł
- ziemniak- 1 sztuka 1zł
- marchew- 1 sztuka 1zł

Obliczenia:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____